

Til lovforslag nr. L 157. Skriftlig fremsættelse (14. januar 1999)

Fødevarerministeren (Henrik Dam Kristensen):

Herved tillader jeg mig for Folketinget at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af lov om landbrugsejendomme. (Ændring af strukturregler om husdyrhold, samdrift og sammenlægning m.v.).

(Lovforslag nr. L 157).

Det overordnede formål med lovforslaget er at sikre en bæredygtig fremadrettet strukturudvikling i dansk landbrug. En udvikling i retning af få meget store landbrug er ikke ønskelig. Der er derfor behov for en opstramning af landbrugsloven, som skal sætte rammerne for udviklingen i de kommende år.

Regeringen lægger afgørende vægt på, at et dynamisk landbrugserhverv baseres på en strukturpolitik, som kan medvirke til at fremme fødevarer af høj kvalitet og en fortsat produktudvikling af sunde fødevarer, dyrevelfærd samt harmoni mellem produktion, natur og miljø.

Sigtet med lovforslaget er, at der fortsat skal være mulighed for en fleksibel og dynamisk strukturtilpasning i retning af økonomisk og miljømæssigt bæredygtige driftsenheder, og at der samtidig bevares en bred variation af landbrugsejendomme, der kan danne grundlag for selvstændig drift. Lovforslaget vil medføre begrænsninger for de få, men samtidig forbedre udviklingsmulighederne for de mange.

Lovforslaget indeholder således en række strukturpolitiske regler, der sætter grænser for husdyrhold på de enkelte landbrugsejendomme og bedrifter, og som begrænser samdrift og sammenlægning af landbrugsejendomme. Reglerne i landbrugsloven har i øvrigt en nær sammenhæng med miljø- og planlovgivningen, og forslaget indeholder en række ændringer, der vil bidrage til et forbedret miljø i det åbne land – bl.a. ved at

understøtte initiativer som følge af Vandmiljøplan II.

Et vigtigt element i lovforslaget er "byggeklodsprincippet", hvor en landmand f.eks. kan etablere sig på en landbrugsejendom og derefter udvide bedriften ved køb af en eller flere selvstændige ejendomme, der evt. hver for sig kan udbygges med husdyrproduktion op til en vis størrelse. Ved gradvis nedtrapping kan de enkelte landbrugsejendomme igen afhændes hver for sig.

Der foreslås en stramning af arealgrænsen ved sammenlægning fra 150 ha til 100 ha, som vil bidrage til at bevare ejendomme af en passende størrelse, der kan drives selvstændigt, eller som kan indgå som en byggeklods i en bedrift bestående af flere ejendomme. Samtidig foreslås, at muligheden for at overskride arealgrænsen på grund af harmonibehov ophæves.

Desuden foreslås en udvidelse af kredsen af jordbrugere, der kan gøre krav på fortrinsstilling ved, at afstandgrænsen for fortrinsstilling udvides fra 1 km til 2 km. Samtidig foreslås indført et vist uddannelseskraft som betingelse for fortrinsstilling for at sikre, at den pågældende har vist interesse for drift af landbrug.

Der foreslås endvidere en stramning af de nu gældende regler for etablering af større husdyrproduktioner (over 250 DE) på den enkelte ejendom. Der foreslås endvidere en grænse på 750 DE på bedriften, som kun kan overskrides, hvis landmanden ejer al den nødvendige jord til udbringning af gødningen.

For at styrke mulighederne for at foretage fleksible og midlertidige bedriftstilpasninger foreslås en forenkling og lempelse af reglerne om samdrift og forpagtning, idet der foreslås indført en arealgrænse for samdrift på 300 ha. Der vil dog stadig være mulighed for at samdrive mere end 300 ha, hvis der kun indgår arealer fra op til 5 landbrugsejendomme. Desuden foreslås